

BIURO PROJEKTÓW OCHRONY ŚRODOWISKA

90-613 Łódź, ul. Gdańska 91/93 tel.(42) 636-50-51; 636-50-81
e-mail:biuro_projektow@atmoex.com.pl <http://www.atmoex.com.pl>

Umowa nr 1222/P/2008

PROGNOZA

ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

DO PROJEKTU PLANU GOSPODARKI ODPADAMI

DLA GMINY ZGIERZ

NA LATA 2009 - 2012 Z PERSPEKTYWĄ DO 2016 R.

Opracował mgr inż. *Zbigniew Staliński*

Łódź, październik 2008 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO PROJEKTU PLANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY ZGIERZ NA LATA 2009 - 2012 Z PERSPEKTYWĄ DO 2016 R.

SPIS TREŚCI:

1. WSTĘP.....	1
2. MATERIAŁY I DOKUMENTY WYJŚCIOWE	1
3. ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	1
3.1 INFORMACJE OGÓLNE	7
4. METODA ANALIZY I OCENY ZASTOSOWANA PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	7
5. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH ZMIAN TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	8
6. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH.....	12
NIEDOSTATECZNA ŚWIADOMOŚĆ EKOLOGICZNA MIESZKAŃCÓW I PRZEDSIĘBIORCÓW GMINY POWODUJE BRAK WYRAŹNYCH POSTĘPÓW W SELEKTYWNYM ZBIERANIU, ZWŁASZCZA ODPADÓW ULEGAJĄCYCH BIODEGRADACJI JAK I ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH.	12
7. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM LUB KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	14
8. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	15
9. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	17
10. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU, W TYM TAKŻE WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKU TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	17
11. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	18
12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	18

1. Wstęp

Podstawą opracowania jest umowa zawarta pomiędzy **Urzędem Gminy Zgierz**, a **Biurem Projektów Ochrony Środowiska ATMO-ex Sp. z o.o.** w Łodzi na wykonanie dokumentacji pt:

„Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Zgierz na lata 2009 - 2012 z perspektywą do 2016 r.”

Opracowanie wykonano w oparciu o następujące akty prawne:

- art. 40 ust. 1 oraz art. 41 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251, z późn. zm.).

2. Materiały i dokumenty wyjściowe

Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano następujące źródła informacji:

- Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2007 - 2010,
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010,
- Plan Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego 2011,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Zgierskiego na lata 2008 - 2011,
- „Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2005 roku”,
- „Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2006 roku”.

3. Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Głównym celem prognozy jest określenie możliwych skutków w środowisku, jakie mogą wystąpić, w wyniku realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Zgierz na lata 2009 - 2012. Prognoza jest dokumentem wskazującym na możliwe negatywne skutki i formułującym zalecenia dotyczące minimalizacji oraz przeciwdziałania. Ponadto stanowi dokument wspierający proces decyzyjny i procedurę konsultacji planu.

Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Zgierz na lata 2009 - 2012 zawiera:

- uwarunkowania prawne oraz ogólną charakterystykę gminy Zgierz;
- analizę stanu aktualnego w gospodarce odpadami z podziałem na odpady komunalne ulegające biodegradacji, odpady opakowaniowe oraz niebezpieczne zawarte w odpadach komunalnych;
- prognozę zmian w zakresie gospodarki odpadami;
- koncepcję systemu gospodarki odpadami w gminie z uwzględnieniem kosztów oraz harmonogramem realizacji poszczególnych działań;
- system monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów przedstawionych w projekcie planu.

Główne cele projektowanego dokumentu do osiągnięcia w zakresie gospodarki odpadami stanowią:

- osiągnięcie w terminie do dnia 31 grudnia 2009 r. poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych, w ilości nie mniejszej niż 4 kg na mieszkańca rocznie i utrzymanie tego poziomu w następnych latach;
- objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100% mieszkańców gminy do końca 2009 roku;
- do końca 2009 roku objęcie wszystkich mieszkańców gminy systemem selektywnego zbierania odpadów komunalnych w zakresie odpadów:
 - opakowaniowych,
 - ulegających biodegradacji,
 - niebezpiecznych,
 - wielkogabarytowych,
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji unieszkodliwianych poprzez składowanie, aby nie było składowanych z terenu gminy:
 - w 2010 r. więcej niż 75%,
 - w 2015 r. więcej niż 50%,
 - w 2020 r. więcej niż 35%,

- masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku;
- do końca 2012 objęcie wszystkich mieszkańców gminy systemem selektywnego zbierania odpadów budowlanych w strumieniu odpadów komunalnych;
 - wyeliminowanie praktyk nielegalnego składowania odpadów do końca 2012 roku;
 - zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych z terenu gminy do max 85% wytworzonych odpadów do końca 2014 roku;
 - usunięcie z terenu gminy około 30 % wyrobów zawierających azbest do 2016 roku;
 - sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest z urządzeń, instalacji i budynków do 2032 roku.

Najważniejszym celem polityki ekologicznej państwa w zakresie gospodarki odpadami jest zapobieganie powstawania odpadów poprzez redukcję ilości powstających odpadów „u źródła”, ponowne wykorzystanie odpadów, bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwianie odpadów niewykorzystanych oraz odzyskiwanie surowców.

Kierunki działań w zakresie gospodarki odpadami wykorzystane w projekcie planu gospodarki odpadami, a wynikające z polityki ekologicznej państwa:

- intensyfikacja edukacji ekologicznej promująca minimalizację powstawania odpadów i właściwego postępowania nimi;
- objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanymi systemami zbierania odpadów;
- wspieranie działań przyczyniających się do ograniczania ilości wytwarzanych odpadów oraz zwiększające ilości odpadów poddanych odzyskowi;
- wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów.

Drugim dokumentem wykorzystanym w projekcie planu jest Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010, z następującymi celami głównymi:

- zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów;
- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów;

- utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB;
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów;
- zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich krajowych składowisk niespełniających wymagań technicznych.

Najważniejszymi dokumentami uwzględnionymi w projekcie Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Zgierz na lata 2008 - 2011 są Plan Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego 2011 oraz Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Zgierskiego na lata 2008 - 2011, których głównymi celami jest ograniczenie powstawania odpadów na terenie województwa łódzkiego oraz powiatu zgierskiego, ilości odpadów kierowanych na składowiska bez ich wstępnego poddania takim procesom jak odzysk czy recykling. PGOWŁ realizowany będzie poprzez następujące działania:

- objęcie zorganizowaną zbiórką odpadów 100% mieszkańców województwa;
- zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska;
- zapewnienie mieszkańcom województwa możliwości selektywnego zbierania odpadów;
- zamknięcie do końca 2009 roku wszystkich składowisk niespełniających wymagań ochrony środowiska;
- rekultywacja i monitoring zamkniętych składowisk odpadów;
- edukacja ekologiczna społeczeństwa w zakresie prawidłowego postępowania z powstającymi odpadami oraz poprawa świadomości ekologicznej wytwórców odpadów niebezpiecznych;
- zmniejszenie ilości odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w przedsiębiorstwach;
- stosowanie w procesach produkcyjnych najlepszych dostępnych technik.

Główne cele Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Zgierskiego na lata 2008 - 2011 stanowią:

- objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100% mieszkańców powiatu do końca 2009 roku;

- objęcie wszystkich mieszkańców powiatu systemem selektywnego zbierania odpadów komunalnych w zakresie odpadów opakowaniowych, ulegających biodegradacji, niebezpiecznych, wielkogabarytowych do końca 2009 roku;
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji unieszkodliwianych poprzez składowanie, aby nie było składowanych:
 - w 2010 r. więcej niż 75%,
 - w 2015 r. więcej niż 50%,
 - w 2020 r. więcej niż 35%,masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku;
- zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do max 85% wytworzonych odpadów o końca 2014 roku;
- ograniczenie składowania osadów ściekowych na składowiskach odpadów;
- zwiększenie ilości komunalnych osadów ściekowych przekształcanych metodami termicznymi;
- osiągnięcie do roku 2014 założonych w ustawie o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i depozytowej poziomów odzysku i recyklingu w zakresie opakowań
- rozbudowa systemu selektywnego zbierania odpadów z remontów, budowy i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej do odzysku, aby osiągnąć poziomu odzysku:
 - w 2010 r. - 50%,
 - w 2018 r. - 80%,
- rozbudowa systemu zagospodarowania zużytych opon, w tym osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu:
 - w 2010 r. - 85% odzysku i 15% recyklingu,
 - w 2018 r. - 100% odzysku i 20% recyklingu,
- rozbudowa systemu zagospodarowania odpadów z sektora gospodarki, w tym zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom:

- w 2010 r. - do 82% odzysku i 5% unieszkodliwiania poza składowaniem,
 - w 2018 r. - do 85% odzysku i 7% unieszkodliwiania poza składowaniem,
- wyeliminowanie nieprawidłowych praktyk w zakresie postępowania z odpadami niebezpiecznymi w przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych;
 - osiągnięcie przez przedsiębiorców prowadzących stacje demontażu (zgodnie z ustawą o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji) następujące poziomy odzysku i recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji:
 - do 31 grudnia 2014 r. 75% odzysku i 70% recyklingu dla pojazdów wyprodukowanych przed dniem 1 stycznia 1980r. poziomy odzysku i 85% odzysku i 80% recyklingu dla pozostałych pojazdów,
 - po 1 stycznia 2015 r. 95% odzysku i 85% recyklingu niezależnie od daty produkcji samochodu,
 - osiągnięcie w terminie do dnia 31 grudnia 2008 r. poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych, w ilości nie mniejszej niż 4 kg na mieszkańca rocznie;
 - sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest z urządzeń, instalacji i budynków do 2032 roku;
 - rozbudowa systemu zbierania i zagospodarowania baterii i akumulatorów tak by możliwe było osiągnięcie w latach 2007 - 2009 r. co najmniej poziomy odzysku i recyklingu określone w ustawie o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i depozytowej.

Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Zgierz zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach powinien być zgodny z polityką ekologiczną państwa, wojewódzkim oraz powiatowym planem gospodarki odpadami. Przedstawione powyżej cele projektu Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Zgierz na lata 2009 - 2012 są zgodne z wymienionymi dokumentami.

3.1 Informacje ogólne

Gmina Zgierz położona jest w centralnej Polsce w województwie łódzkim i wchodzi w skład powiatu zgierskiego. Jest gminą wiejską, której całkowita powierzchnia wynosi 199,05 km², co stanowi ok. 23% powierzchni powiatu zgierskiego. Gmina sąsiaduje od strony południowej z miastem Łódź i Zgierz, od strony zachodniej z gminami Aleksandrów Łódzki i Parzęczew, od północy z gminami Ozorków i Piątek, od wschodu z gminami Głowno i Stryków. Gminę Zgierz zamieszkuje ok. 11766 mieszkańców.

4. Metoda analizy i oceny zastosowana przy sporządzaniu prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko w odniesieniu do polityk, planów i programów, według zapisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, sporządzana jest jako jeden z podstawowych dokumentów w ramach procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planów i programów.

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych dotyczących charakterystyki zasobów środowiska poddanych oddziaływaniu oraz analiz opartych na dostępnych danych. Analizie poddano aktualny i prognozowany stan gospodarki odpadami na terenie gminy Zgierz, jak również proponowane kierunki działań w tym zakresie. Ponadto w prognozie przeanalizowano uwzględnienie w Planie strategicznych kierunków działań przyjętych w innych dokumentach (m.in. Planie Gospodarki Odpadami dla Powiatu Zgierskiego na lata 2008 - 2011). Wynikające z przeprowadzonej analizy wnioski odniesiono do stanu środowiska w gminie oraz przeanalizowano możliwe skutki środowiskowe realizacji Planu.

5. Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Do przeprowadzenia analizy zostały wykorzystane dane przekazane przez Urząd Gminy Zgierz oraz zgromadzone przez GIOŚ i WIOŚ, w tym również przygotowane w ostatnich latach opracowania. Jako rok bazowy został przyjęty rok 2007.

▪ Odpady komunalne

Głównym źródłem wytwarzania odpadów komunalnych są gospodarstwa domowe, jak również obiekty infrastruktury takie jak: usługi, handel, targowiska, obiekty turystyczne i szkolnictwo.

Bilans odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Zgierz w 2007 r. przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1 Bilans odpadów komunalnych wytworzonych w 2007 r.

L.p.	Fracja odpadów	Ilość [Mg]
1	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	332
2	Odpady zielone	73
3	Papier i tektura	293
4	Drewno	36
5	Odpady wielomateriałowe	113
6	Tworzywa sztuczne	261
7	Szkło	167
8	Metal	100
9	Odzież, tekstylia	27
10	Odpady mineralne	578
11	Odpady niebezpieczne	20
Razem		2000

W 2007 roku zebrano od mieszkańców gminy Zgierz 1409 Mg odpadów, czyli o 161 Mg odpadów komunalnych mniej niż w roku 2005. Należy zauważyć, że w 2007 roku ok. 75% mieszkańców gminy było objętych zorganizowanym zbieraniem odpadów.

W 2007 r. w wyniku selektywnego zbierania odpadów zebrano następujące ilości odpadów: tworzywa sztuczne 9,4 Mg oraz szkło 80,4 Mg. W stosunku do lat poprzednich wzrost ilości zebranych odpadów odnotowano w każdej frakcji.

Odpady komunalne odbierane są od mieszkańców gminy Zgierz przez jednostki komunalne lub też przez przedsiębiorstwa, posiadające stosowne zezwolenia na prowadzenie tego rodzaju działalności i są unieszkodliwiane poza terenem gminy.

• **odpady ulegające biodegradacji**

Są to odpady, które ulegają rozkładowi tlenowemu lub beztlenowemu przy udziale mikroorganizmów. W strumieniu odpadów komunalnych do tej grupy należą papier i tektura, odpady zielone z ogrodów i parków, odpady z targowisk i odpady kuchenne ulegające biodegradacji z gospodarstw domowych. Szacuje się, że na terenie gminy w 2007 roku powstało około 708 Mg odpadów ulegających biodegradacji.

• **odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych**

Za odpady niebezpieczne uważa się te odpady, które ze względu na swoje pochodzenie, skład chemiczny, biologiczny i inne właściwości stanowią zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi albo dla środowiska. Z uwagi na fakt, że powstają one także w gospodarstwach domowych gospodarka nimi wymaga szczególnej kontroli. Na terenie gminy powstaje ok. 20 Mg rocznie tych odpadów.

• **odpady wielkogabarytowe**

Odpady wielkogabarytowe pochodzą z gospodarstw domowych i ze względu na duże rozmiary (nie mieszczą się do standardowych pojemników na odpady) wymagają odrębnego traktowania. Do grupy tej należą takie odpady jak: stare meble, zużyty sprzęt gospodarstwa domowego (lodówki, pralki, piece, itp.) oraz opakowania przestrzenne. Szacuje się, że na terenie gminy powstaje rocznie ok. 180 Mg tych odpadów.

• **odpady opakowaniowe**

Odpady opakowaniowe to wycofane z użytku opakowania jednostkowe, zbiorcze, transportowe, w tym opakowania wielokrotnego użytku. Szacuje się, że na terenie gminy powstaje rocznie około:

- 173 Mg - opakowań z papieru i tektury,
- 157 Mg - opakowań ze szkła,

- 63 Mg - opakowań z tworzyw sztucznych,
- 31 Mg - opakowań z metali.

- **odpady budowlane w strumieniu odpadów komunalnych**

Odpady budowlane powstają podczas remontów, budowy czy demontażu obiektów budowlanych także w gospodarstwach domowych. Odpady te wytwarzane podczas budowy i remontów mieszkań powinny być zbierane do oddzielnych pojemników i odbierane przez podmioty zbierające odpady komunalne na zlecenie i koszt wytwórcy, jednak w większości przypadków trafiają do strumienia odpadów komunalnych niesegregowanych. Szacuje się, że na terenie gminy może powstawać rocznie ok. 470 Mg tych odpadów.

- **Odpady zawierające azbest**

Według danych z Urzędu Gminy Zgierz na terenie gminy zinwentaryzowano na koniec 2007 roku następujące ilości wyrobów zawierających azbest:

- płyty faliste - 138088 m²,
- płyty płaskie - 4716 m².

Metodą unieszkodliwiania azbestu jest składowanie na składowiska odpadów niebezpiecznych, jednak jest to proces bardzo powolny z uwagi na duże koszty demontażu oraz brak składowisk przyjmujących tego rodzaju odpady.

Zgodnie z „Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjętym w dniu 14 maja 2002 przez Radę Ministrów RP do najważniejszych zadań gminy na poziomie lokalnym w zakresie usuwania azbestu należą:

- uwzględnianie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w gminnych planach gospodarki odpadami,
- przygotowanie wykazów obiektów zawierających azbest oraz rejonów występującego narażenia na ekspozycję azbestu,
- przygotowanie rocznych sprawozdań finansowych z realizacji zadań „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”.

▪ **Komunalne osady ściekowe**

Na terenie gminy funkcjonują 2 oczyszczalnie ścieków komunalnych, które w 2007 roku wytworzyły 88 Mg osadów ściekowych. Brak danych na temat sposobu postępowania z wytwarzanymi komunalnymi osadami ściekowymi spowodowany jest faktem, że nie wszystkie oczyszczalnie przekazują zbiorcze zestawienia danych o ilości wytwarzanych i sposobie postępowania z komunalnymi osadami ściekowymi marszałkowi województwa zgodnie z art. 37 ustawy o odpadach.

Analiza stanu obecnego w zakresie stopnia obciążenia środowiska odpadami obejmuje informacje o ilości składowisk, a także o stopniu zagrożenia środowiska składowanymi odpadami. Na terenie gminy Zgierz nie występują obiekty gospodarki odpadami komunalnymi, instalacje odzysku i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych oraz składowiska odpadów. Z przedstawionej powyżej informacji o obecnym poziomie odzysku i unieszkodliwiania odpadów w stosunku do ilości składowanych odpadów dla gminy Zgierz wynika, że w związku z nieodpowiednią wiedzą zarówno mieszkańców jak i przedsiębiorców, co do konieczności i obowiązku selektywnego zbierania niektórych grup odpadów powoduje, że trafiają one wraz ze strumieniem odpadów komunalnych na składowiska poza terenem gminy.

W przypadku niepodjęcia zdecydowanych działań (określonych celami projektowanego dokumentu) sytuacja w zakresie ochrony środowiska przed odpadami może ulec pogorszeniu, gdyż chociażby niska świadomość ekologiczna społeczeństwa o konieczności selektywnego zbierania odpadów może spowodować zwiększenie ilości dzikich wysypisk odpadów. Nie inwestowanie w nowoczesne technologie dotyczące gospodarki odpadami oraz zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów mogą spowodować wcześniejsze „przepełnienia” istniejących składowisk odpadów. Głównym skutkiem środowiskowym takiego scenariusza byłoby zmniejszenie wolnej przestrzeni pod lokalizację nowych składowisk, jak również zwiększenie zagrożenia jakości wód podziemnych.

6. Określenie, analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów chronionych

Niedostateczna świadomość ekologiczna mieszkańców i przedsiębiorców gminy powoduje brak wyraźnych postępów w selektywnym zbieraniu, zwłaszcza odpadów ulegających biodegradacji jak i odpadów niebezpiecznych.

Drugim poważnym problemem jest brak postępu w zakresie osiągania poziomów redukcji składowanych odpadów ulegających biodegradacji, wymaganych przepisami dyrektywy Rady 1999/31/WE. Spowodowane jest to niskimi opłatami za składowanie odpadów i brakiem ekonomicznych bodźców dla wdrażania nowoczesnych technologii unieszkodliwiania i odzysku odpadów.

Analiza celów i zadań wyznaczonych w Planie Gospodarki Odpadami dla Gminy Zgierz na lata 2009-2012 wykazała, że w niewystarczający sposób rozwija się rozpoznanie aktualnego stanu gospodarki odpadami w małych i średnich podmiotach gospodarczych jak również system zbierania, gromadzenia i transportu odpadów powstających w tych przedsiębiorstwach. Niska społeczna świadomość ekologiczna oraz znajomość przepisów prawnych skutkuje niewłaściwym sposobem gromadzenia odpadów oraz nieprzestrzeganiem narzuconych w aktach prawnych obowiązków dla posiadaczy odpadów.

W odniesieniu do potencjalnego zagrożenia obszarów chronionych wynikającego z działań w zakresie gospodarki odpadami, należy rozważyć ewentualne konflikty między siecią NATURA 2000 oraz obszarowymi formami ochrony (rezerwaty, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu itp.) a lokalizacją obiektów gospodarki odpadami komunalnymi, instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych oraz składowisk odpadów. Na terenie gminy Zgierz znajdują się następujące obszary chronione na podstawie przypisów ustawy z dnia o ochronie przyrody:

- Dąbrowa Grotnicka - obszar o znaczeniu wspólnotowym o kodzie PLH100001, obszar leży na równinie u podnóża krawędzi Wzniesień Łódzkich, obejmuje fragment lasu sosnowo-dębowego, położony jest wewnątrz dużego kompleksu tzw. „Lasów

Grotnickich” o charakterze dąbrowy świetlistej, charakteryzuje go drzewostan w wieku 80-120 lat;

- Grądy nad Lindą oraz Silne Błota - projektowane obszary sieci NATURA 2000;
- Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich - powierzchnia 10747 ha, występują tutaj: grądy, dąbrowy, bory oraz kwaśna buczyna niżowa, bogata i zróżnicowana flora i fauna, nagromadzenie wielu form polodowcowych: parowy, wąwozy i ostańce;
- Ciosny - rezerwat florystyczny o powierzchni 2,42 ha, gaj jałowcowy rosnący na wydmach;
- Dąbrowa Grotnicka - rezerwat leśny o powierzchni 100,5 ha, dąbrowa świetlista ze stanowiskami licznych roślin chronionych;
- Grądy nad Lindą - rezerwat leśny o powierzchni 55,83 ha, meandrująca rzeka Linda z dopływem, kompleks źródeł oraz grądy i łągi jesionowo-olszowe, z uwagi na walory przyrodnicze projektowany obszar NATURA 2000;
- Grądy na Moszczenicą - rezerwat leśny o powierzchni 42,14 ha, różnorodność zbiorowisk leśnych z przewagą grądów i bogatą florą wczesnowiosenną rozwijającą się w harmonii z warunkami geomorfologicznymi;
- Projektowany Obszar Chronionego Krajobrazu - Sokolnicko-Piątkowski - obszar charakteryzujący się w części południowej dużym urozmaiceniem krajobrazowym, co wynika z położenia w zasięgu krawędzi Wzniesień Łódzkich, znacznym urozmaiceniem w zakresie siedlisk i dużym zalesieniem; w części północnej jest to teren położony w zasięgu pradoliny, pocięty licznymi ciekami i kanałami;
- Projektowany Obszar Chronionego Krajobrazu - Puczniewsko - Grotnicki - szczególnie cenne walory przyrodnicze terenu.

Na terenie gminy Zgierz nie występują obiekty gospodarki odpadami komunalnymi, instalacje odzysku i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych oraz składowiska odpadów, w związku, z czym nie ma negatywnego oddziaływania.

7. Określenie, analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym lub krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Celem tworzenia gminnego planu gospodarki odpadami jest dojście do systemu gospodarki odpadami zgodnego z zasadami zrównoważonego rozwoju, w którym składowanie odpadów traktowane jest jako najmniej pożądany sposób postępowania z odpadami. W związku z powyższym, zgodnie z polityką ekologiczną państwa oraz krajowym i wojewódzkim planem gospodarki odpadami przyjęto następujące cele główne w gospodarce odpadami komunalnymi:

- osiągnięcie w terminie do dnia 31 grudnia 2009 r. poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych, w ilości nie mniejszej niż 4 kg na mieszkańca rocznie i utrzymanie tego poziomu w następnych latach;
- objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100% mieszkańców gminy do końca 2009 roku;
- do końca 2009 roku objęcie wszystkich mieszkańców gminy systemem selektywnego zbierania odpadów komunalnych w zakresie odpadów:
 - opakowaniowych,
 - ulegających biodegradacji,
 - niebezpiecznych,
 - wielkogabarytowych,
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji unieszkodliwianych poprzez składowanie, aby nie było składowanych z terenu gminy:
 - w 2010 r. więcej niż 75%,
 - w 2015 r. więcej niż 50%,
 - w 2020 r. więcej niż 35%,masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku;
- do końca 2012 objęcie wszystkich mieszkańców gminy systemem selektywnego zbierania odpadów budowlanych w strumieniu odpadów komunalnych;

- wyeliminowanie praktyk nielegalnego składowania odpadów do końca 2012 roku;
- zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych z terenu gminy do max 85% wytworzonych odpadów do końca 2014 roku;
- usunięcie z terenu gminy około 30 % wyrobów zawierających azbest do 2016 roku;
- sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest z urządzeń, instalacji i budynków do 2032 roku.

Przedstawione powyżej cele mają charakter ilościowy, wskazują dokładnie terminy ich osiągnięcia. W stosunkowo łatwy sposób będą podlegać monitoringowi stopnia ich realizacji.

Dla odpadów zawierających azbest celem długoterminowym do 2032 roku jest sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest z urządzeń, instalacji i budynków zgodnie z „Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjętym w dniu 14 maja 2002 przez Radę Ministrów RP.

Cele ilościowe i jakościowe sformułowane do poszczególnych grup odpadów były bezpośrednią podstawą do określenia kierunków działań, służących wypełnieniu tych celów.

Przyjęto następujące kierunki działań w zakresie gospodarki odpadami:

- edukacja ekologiczna mająca na celu podnoszenie świadomości ekologicznej wśród społeczeństwa,
- kreowanie w społeczeństwie postaw proekologicznych,
- zapobieganie powstawaniu odpadów komunalnych,
- ograniczanie ilości odpadów komunalnych i ich negatywnego oddziaływania na środowisko,
- redukcja ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska,
- selektywne zbieranie odpadów,
- kontrolowanie ilości i rodzajów powstających odpadów.

8. Określenie, analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko

Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Zgierz na lata 2009-2012 jest dokumentem zawierającym opis zamierzeń mających na celu poprawę sytuacji w środowisku związanej z zagrożeniem odpadami. Należy zatem podkreślić, że ocena ma za zadanie przeanalizowanie

ryzyka związanego z niewypełnieniem zaplanowanych zadań oraz wskazanie zagrożeń wynikających z niekorzystnego przebiegu realizacji zadań.

Najistotniejszym zadaniem w przypadku odpadów komunalnych jest podniesienie sprawności systemów zbierania odpadów z zapewnieniem ich odzysku i unieszkodliwiania. Postawione zatem w Planie Gospodarki Odpadami dla Gminy Zgierz cele w przypadku odpadów komunalnych mają charakter ilościowy. Niedotrzymanie założonych terminów realizacji tych celów spowoduje zwiększenie ilości odpadów kierowanych na składowiska, jak również może spowodować wzrost ilości odpadów trafiających w sposób niekontrolowany do środowiska.

Podstawowym warunkiem zapewniającym realizację odzysku i unieszkodliwiania odpadów na założonym poziomie jest budowa odpowiednich linii technologicznych przerobu odpadów komunalnych takich jak:

- sortownie odpadów komunalnych;
- kompostownie odpadów zielonych;
- zakłady demontażu odpadów wielkogabarytowych;
- termiczne przekształcanie odpadów.

Odpowiednie zaplanowanie rozmieszczenia instalacji z uwzględnieniem systemu zbierania, segregacji, transportu oraz przerobu odpadów w skali regionu, pozwoli na uniknięcie zagrożeń dla zdrowia ludzi i obszarów chronionych.

Podsumowując:

1. Należy prowadzić ciągłe akcje edukacyjno-informacyjne dotyczące konieczności udziału mieszkańców i przedsiębiorców z sektora małych i średnich w selektywnym zbieraniu odpadów.
2. Podczas planowania lokalizacji nowych instalacji przetwarzania odpadów należy uwzględniać potencjalne możliwości oddziaływania na obszary, gdzie przebywają ludzie oraz obszary chronione.
3. Należy nadal rozwijać kierunki zagospodarowania odpadów poprzez odzysk i unieszkodliwianie poza składowaniem.

4. W przypadku odpadów, dla których nieuniknione jest składowanie, należy stosować odpowiednie technologie zabezpieczeń, aby zahamować nieporządane oddziaływanie na środowisko.

9. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, każda instalacja spełniać musi określone wymagania w stosunku do środowiska, co wyznacza standardy budowlane i konstrukcyjne. Ponadto na etapie wyboru technologii zagospodarowania odpadów, powinny być wybierane rozwiązania, które w trakcie realizacji oraz eksploatacji będą w jak najmniejszym stopniu oddziaływać na zdrowie ludzi i środowisko.

Do działań mających na celu ograniczenie oddziaływania na środowisko obiektów gospodarki odpadami w trakcie ich eksploatacji można zaliczyć:

- ograniczenie wpływu składowisk odpadów - właściwe rozmieszczenie pasów zieleni izolacyjnej, monitoring stanu środowiska, stosowanie siatek zapobiegających rozwiewaniu odpadów, rekultywacja po zakończeniu eksploatacji itp.;
- ograniczenie wpływu instalacji - właściwa eksploatacja i konserwacja urządzeń, monitoring, hermetyzacja procesów itp.;
- ograniczenie wpływu transportu odpadów - stosowanie siatek zabezpieczających odpady przed ich wydostaniem się ze środków transportu, ekrany akustyczne.

10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatku techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Zgierz na lata 2009-2012 jest dokumentem wspomagającym ten plan, gdyż wskazuje na ewentualne zagrożenia wynikające z niepełnej jego realizacji.

Jednym z kierunków wariantowania są rozwiązania długoterminowe i nisko kosztowe. Dlatego dla etapowej realizacji przedsięwzięć, uwzględniającej magazynowanie odpadów przed przekazaniem ich do odzysku lub unieszkodliwiania, należy liczyć się z wariantem trwania tymczasowego rozwiązania, w dłuższym okresie czasu niż założony.

Odpady ulegające biodegradacji mogą być zbierane jako odpady mieszane lub zbierane selektywnie. Wariant selektywnego zbierania odpadów związany jest ściśle z aktywnym udziałem społeczeństwa, co pozwala na przyspieszenie przekazania odpadów do dalszego przerabiania.

Wariantowanie metod odzysku i unieszkodliwiania odpadów jest ściśle związane z warunkami lokalnymi takimi jak:

- akceptacja społeczna;
- ilość i jakość odpadów wytwarzanych na danym obszarze;
- dostępność terenów pod lokalizację obiektów związanych z zagospodarowaniem odpadów;
- warunki ekonomiczne;
- powierzchnie terenów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

Wybór wariantu z przewagą metod biologicznych lub wariantu metod termicznych należy przeprowadzić na danym obszarze w skali ponadgminnej, z uwzględnieniem powyższych warunków lokalnych.

11. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Biorąc pod uwagę lokalizację gminy, nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko. Transgraniczne oddziaływanie może jedynie wystąpić w przypadku transgranicznego przemieszczania odpadów. Jednak na każdy międzynarodowy obrót odpadów, potrzebne jest zezwolenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska oraz spełnienie szeregu innych wymagań prawnych, mających na celu zmniejszenie ewentualnego wystąpienia negatywnych skutków takiego przemieszczania.

12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Zgierz na lata 2009-2012 z perspektywą do 2016 r. została opracowana zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.).

Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Zgierz zgodny jest z polityką ekologiczną państwa, Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2010, Planem Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego 2011, Planem Gospodarki Odpadami dla Powiatu Zgierskiego na lata 2008 - 2011, jak również odpowiada aktualnie obowiązującym wymaganiom stawianym planom gospodarki odpadami w:

- ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251, z późn. zm.);
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. Nr 66, poz. 620 z późn. zm.).

Do przeprowadzenia analizy stanu gospodarki odpadami zostały wykorzystane w głównej mierze dane zawarte w sprawozdaniu z realizacji poprzedniego Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Zgierz oraz zgromadzone przez GIOŚ i WIOŚ, w tym również przygotowane w ostatnich latach opracowania. Jako rok bazowy został przyjęty rok 2007.

Przedstawione w planie cele i zadania dotyczą okresu 2009-2012 z perspektywą do 2016 roku.

Do najważniejszych problemów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami w projekcie planu zaliczono:

- odpady komunalne były unieszkodliwiane przede wszystkim przez ich składowanie;
- nieprzestrzeganie przez część przedsiębiorców obowiązków w zakresie gospodarowania odpadami wynikających z obowiązujących aktów prawnych;
- niski poziom świadomości ekologicznej mieszkańców i przedsiębiorców w zakresie gospodarki odpadami i ochrony środowiska.

Wskazane w projekcie Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Zgierz cele i kierunki działań wpływać będą na zmniejszenie oddziaływania na środowisko gospodarki odpadami w wyniku:

- ograniczenia masy składowanych odpadów;
- selektywnej zbiórki odpadów komunalnych i niebezpiecznych;
- unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych w odpowiednich instalacjach;
- zwiększenie intensywności edukacji ekologicznej społeczeństwa w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami;
- promowanie działań mających na celu minimalizację wytwarzanych odpadów.